

spekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland, og at loven i overensstemmelse hermed bygger på en overenskomst mellem Grønlands landsstyre og den danske regering som ligeværdige parter. En ensidig tilbagekaldelse af loven fra dansk side ville ud fra en folkeretlig synsvinkel ikke være forenelig med præambelens principper om fremme af ligeværdighed og gensidig respekt i partnerskabet og om det grønlandske folks ret til selvbestemmelse.

Lovforslaget er i overensstemmelse med kommissoriet for Selvstyrekommissionen baseret på den forudsætning, at det tilkommer det grønlandske folk at afgøre, om Grønland ønsker selvstændighed. I overensstemmelse hermed indeholder lovforslaget i § 21 en bestemmelse om, at beslutning om selvstændighed træffes af det grønlandske folk.

Formålet med lovforslaget er herudover at skabe rammerne for, hvordan de grønlandske myndigheder kan overtage yderligere kompetence, hvor dette efter regeringens opfattelse er forfatningsretligt muligt.

Lovforslaget indeholder i § 1 en bestemmelse om den grundlæggende kompetencefordeling i Grønland. Efter bestemmelsen i § 1 har Grønlands Selvstyre således den lovgivende og udøvende magt inden for overtagne sagsområder, og domstole, der bliver oprettet af selvstyret, har den dømmende magt i Grønland inden for samtlige sagsområder. For så vidt angår betydningen af, at Højesteret efter regeringens opfattelse skal forblive rigets øverste domstol, henvises nærmere til pkt. 4.5.3 og pkt. 4.6.1 nedenfor.

Lovforslaget indeholder i §§ 2 og 3 bestemmelser om, at Grønlands Selvstyre kan bestemme, at de sagsområder, der fremgår af lovens bilag, skal overgå til selvstyret, ligesom de nærmere rammer for overtagelse af sagsområder er fastlagt. Bestemmelserne suppleres af § 4, hvorefter landsstyret og regeringen kan aftale, at sagsområder, der alene vedrører grønlandske anliggender, og som ikke er nævnt i bilaget, kan overtages af Grønlands Selvstyre.

I lovforslagets kapitel 3 er de økonomiske relationer mellem Grønlands Selvstyre og staten beskrevet.

Endvidere indeholder lovforslaget i kapitel 4 om udenrigsanliggender en samlet ramme for Grønlands deltagelse i varetagelsen af udenrigspolitiske spørgsmål.

Lovforslaget fastlægger i kapitel 5 desuden rammerne for samarbejdet mellem Grønlands Selvstyre og de danske myndigheder.

3. Grønlands Selvstyres myndigheder

Grønlands Selvstyres myndigheder består af en folkevalgt forsamling – Inatsisartut – og en forvaltning, der ledes af Naalakkersuisut.

Selvstyrekommissionen har valgt at benytte de grønlandske betegnelser for Landstinget og landsstyret i loven for at understrege lovens særlige karakter.

Inatsisartut betyder på dansk Grønlands Landsting. Naalakkersuisut betyder på dansk Grønlands landsstyre.

Inatsisartut har den lovgivende magt inden for overtagne sagsområder. Naalakkersuisut har den udøvende magt inden for overtagne sagsområder.

Lov om Grønlands hjemmestyre, jf. lov nr. 577 af 29. november 1978, indeholder i §§ 2 og 3 visse overordnede bestemmelser om Landstinget og landsstyret. Det fremgår således bl.a. af hjemmestyrelovens § 2, at Landstingets medlemmer vælges for 4 år ved almindelige, direkte og hemmelige valg, og at Landstinget selv fastsætter nærmere regler om valget, herunder om valgret og valgbarhed. Landstinget fastsætter endvidere selv sin forretningsorden. Hjemmestyrelovens § 3 fastsætter, at Landstinget vælger landsstyrets formand og de øvrige medlemmer af landsstyret. Landsstyrets formand fordeler forretningerne mellem landsstyrets medlemmer.

Lov om Grønlands hjemmestyre indeholder endvidere i § 6 en bestemmelse om stadfæstelse og bekendtgørelse af landstingslove og landstingsforordninger. Det fremgår således bl.a., at vedtagne forslag til landstingslove og landstingsforordninger for at være gyldige skal stadfæstes af landsstyrets formand og bekendtgøres efter bestemmelser, der fastsættes ved landstingslov.

Til forskel fra hjemmestyreloven indeholder det foreliggende lovforslag ikke nærmere bestemmelser om Inatsisartuts og Naalakkersuisuts sammensætning, virke mv. eller om stadfæstelse og bekendtgørelse af landstingslove mv., idet fastsættelse af bestemmelser herom bør være overladt til Grønlands Selvstyre.

Af samme grund indeholder lovforslaget ikke bestemmelser om opgavefordeling mellem myndigheder i Grønland, f.eks. mellem myndigheder under Grønlands Selvstyre og de grønlandske kommuner.

4. Selvstyrets overtagelse af sagsområder

4.1. Hidtidig overtagelse af sagsområder

Det eksisterende grundlag for de grønlandske myndigheders overtagelse af sagsområder er fastlagt i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre, som trådte i kraft den 1. maj 1979.